

Projectplan Bredeweg Festival 2019

Productie *Opera Op Straat: 'Love in a Bottle'*

(Gaetano Donizetti – *L'elisir d'amore*)

Doel, doelgroep en opzet

De komische opera *Love in a bottle (l'Elisir d'amore)* is voor 2019 de Opera Op Straat, de traditionele opening van het kleurrijke Bredeweg Festival op de vooravond van Koningsdag. Verrassende opzet voor een breed publiek en samenwerking tussen topprofessionals en toptalent zijn hierbij de kernwoorden. De openluchtvoorstelling op 26 april 21.30 – 22.30 uur op de Bredeweg trekt jaarlijks meer dan 3000 bezoekers (2018: 3400)

Synopsis

De simpele ziel Nemorino is stapelverliefd op Adina, maar zij wil zich nog niet binden en denkt ook een betere partij te kunnen vinden. Onder haar raam gezeten hoort hij haar de legende voorlezen van Tristan en Isolde: door toedoen van een wonderbaarlijk drankje worden die twee verliefd op elkaar. Wanneer de kwakzalver Dulcamara met groot vertoon in het dorp verschijnt met zijn elixir voor alle kwalen vraagt Nemorino of hij wellicht zo'n liefdesdrankje voor hem heeft. Van zijn laatste geld koopt hij een hele fles en drinkt die leeg. De drank werkt al na een dag, verzekert Dulcamara (hij hoopt dan ver weg te zijn).

Dan verschijnt kapitein Belcore, militair, macho en erg overtuigd van zichzelf. Hij vraagt Adina ten huwelijk. Ze houdt hem nog even de boot af maar gaat toch door de knieën voor zijn charmes. Het bruiloftsfeest wordt dezelfde dag nog aangericht, want het leger moet morgen vertrekken. Iedereen maakt zich op voor het feest. Nemorino is wanhopig. Dulcamara beweert dat hij nog een dosis liefdesdrank nodig heeft voor direct effect. Om aan geld te komen tekent Nemorino een contract met Belcore om soldaat te worden. Hij zal misschien zijn leven verliezen, maar Adina zal voor 1 dag de zijne zijn zo hoopt hij.

Het gerucht gaat dat Nemorino een grote erfenis heeft gekregen. Plotseling hebben alle meisjes belangstelling voor hem. Nemorino weet nog van niets en denkt dat dit het effect van het drankje is. Omringd door opgewonden meisjes gaat hij vrolijk zingend naar het bruiloftsfeest. Adina is in verwarring: Waarom is Nemorino niet bedroefd? Dulcamara vertelt haar over de liefdesdrank van Tristan en Isolde, en dat Nemorino getekend heeft als soldaat om aan de liefdesdrank te komen. Dan begrijpt Adina dat Nemorino echt van haar houdt. Ze koopt het contract met Belcore af en verklaart toch met Nemorino te willen trouwen. In een uitzinnig duet verklaren Adina en Nemorino elkaar de liefde.

Regieconcept

L'elisir d'amore is een typische **Belcanto** opera - een vak apart binnen het operavak. De technische en muzikale eisen die de virtuoze aria's en cavatina's stellen aan de zangers zijn hoog. Deze opera van ruim 2,5 uur kent slechts drie grotere en twee kleine rollen. Het risico voor een **komische** belcanto-opera is dat het accent op de muzikale uitdrukingskracht van de relatief lange aria's

komt te liggen en de komische verhaallijn totaal niet uit de verf komt – zeker niet zoals hier bij een buitenvoorstelling voor een breed publiek. Door alle aria's en scènes te behouden maar de aria's zelf flink in te korten wordt een snellere opeenvolging van de (komische) ontwikkelingen bereikt en komt het accent meer op acteren en verbinding maken met het publiek te liggen.

Regisseur **Sybrand van der Werf**: *De belcanto-opera, zoals we die kennen van de grootmeesters uit dit genre: Rossini, Donizetti en Bellini, staat bekend om haar nadruk op de "atletische stem". De tekst (inhoud, verstaanbaarheid, etcetera) komt officieel op de tweede plaats. Althans, zo lijkt het. Bij L'Elisir bereikt Donizetti een slimme balans tussen muzikaal vuurwerk en inhoud: waar meer aandacht naar breed uitgesponnen vocale lijnen gaat, compenseert hij dit met het gebruik van "flat characters". Hij leent uit de in die tijd al gedateerde Commedia dell'Arte om binnen deze stigmatische karakters alle ruimte aan vocale ontwikkeling te geven. De clowneske figuren vinden dankzij hun geconstrueerde muziek verdieping, waardoor toch weer een interessant samenspel ontstaat. Alsof achter het "masker" (in de Commedia-betekenis van het woord) een nieuwe acteur plaatsgenomen heeft in de vorm van een zanger met atletisch stemgebruik. Vocale circuskunst.*

Ook in l'Elisir d'Amore maken we kennis met enkele oude bekenden uit de Commedia: il Capitano, il Dottore, gli Innamorati. Donizetti en zijn librettist Felice Romani proberen hun karakters toch iets (sociale) verdieping te geven, daarmee wellicht vooruitwijzend naar het verisme van een halve eeuw later. Het mag dan ook geen verwondering wekken, dat Donizetti zijn eigen biografie deels laat terugkomen: hij werd uit het leger gekocht door een rijke vrouw. Voor onze enscenering op het Bredewegfestival willen we vooral de nadruk op de komische maskerade leggen: een feestelijke, vrolijke en bonte voorstelling die zo in een rondreizend circus gespeeld had kunnen worden. Vocaal trapezewerk en lachen met de gemaskerde clowns die de piste bevolken. Tegelijkertijd vieren we dat het in de liefde om eerlijkheid gaat.

Theatrale realisatie

Het orkest zit als een 'circusorkest' hoog op een podium, eronder bevindt zich via rood pluche gordijnen de opgang naar het ronde hoofdpodium. Het geheel is in de middenberm van de Bredeweg geplaatst, zodat publiek aan alle kanten om de handeling heen zit en staat. De eerste rijen publiek (200 zitplaatsen voor wie dat nodig heeft, de rest van het publiek staat eromheen) zitten aan lange tafels naast het podium waar ze tussen de eerste en tweede akte onderdeel vormen van het bruiloftsfeest. Daarnaast zullen andere speelplekken gebruikt worden, bijvoorbeeld onverwachte opkomsten voor het koor vanuit het publiek, en een balkon voor de scene waar Adina leest uit Tristan en Isolde terwijl Nemorino dromend van de liefde zich onder het balkon bevindt en haar een serenade brengt. Er wordt gebruik gemaakt van boventiteling.

Relatie met het overige Festivalprogramma

Een van de doelen van de Opera Op Straat is het effect van een feestelijke opening van het Festival. De ruim 3400 bezoekers op de Bredeweg dit jaar hebben de dag erna met deze feestelijke opening in het hoofd het overige

programma van het Bredewegfestival bezocht. Daarmee is de toon gezet voor opnieuw een succesvol en hartverwarmend Bredewegfestival waar sociale kwaliteit, culturele kwaliteit en betrokkenheid van buurtbewoners en lokale ondernemers daarbij een belangrijke impuls hebben gekregen. Het festivalprogramma voor 27 april 2019 zet meer in op publieksparticipatie bij de culturele activiteiten. Deze lijn wordt ingezet bij de Opera Op Straat op 26 april, door in regie en aanpak van de voorstelling het publiek nog meer te betrekken dan al gebruikelijk is bij de Opera Op Straat.

Cast 2019

Dutch National Opera Academy

Marjolein Niels, zakelijke en artistieke leiding

Coaching: Peter Nilsson

Rolverdeling:

Adina: Judith Weusten

Nemorino: Linard Vrielink (gastrol)

Belcore: Toni Butiurca

Dulcamara: Rolfe Dauz

Gianetta: Linsey Coppens

Musici NedPhO:

strijkers: 6 violen, 2 altviolen, cello, contrabas

blazers: fluit hobo, 2 klarinetten, fagot, hoorn, trompet, trombone, cimbasso .

Pauken, slagwerk

fortepiano Broadwood 1835 (recitatieven)

Koor 16 zangers SATTB 4-4-2-2-4

Leonard Kwon, dirigent (Nationale Master Orkestdirectie)

Sybrand van der Werf, regie

Productieteam 2019

Het productieteam Opera Op Straat wordt geleid door 5 vrijwilligers van het Bredeweg Festival uit de buurt die echter in hun professionele leven een ruime ervaring met dergelijk projecten hebben opgebouwd:

Godfried Jansen (*intendant*)

Dominique Slegers (*artistieke planning en coördinatie*)

John Collins (*productieleiding*)

Johannes Niemeijer (*creatieve en technische realisatie*)

Barend Jonker (*financiën en control*)

De theatertechische ondersteuning wordt verricht door professionals die in hoge mate betrokken zijn bij de doelstellingen van het project:

Kap & grime: **NTB**

Kostuums en decorontwerp: **Sanne Puijk**

Stagemanagement en regie-assistentie: 2 studenten Opleiding Productie

Podiumkunsten (AHK).

Licht en geluid: **Lichtwerk**

Geluidsregie: **Koen Keevel**

Podiumbouw: **fa Kuijper**

Daarnaast zijn ongeveer 60 vrijwilligers uit de buurt bij de productie betrokken die hand- en spandiensten verrichten: catering en voorzieningen voor musici/zangers, publieksbegeleiding, EHBO, crowdfunding, opbouw en aankleding Festivalterrein Bredeweg waaronder door kunstenaars vervaardigde lampenkappen op alle straatlantaarns.

Waarom Opera Op Straat ?

Opera is voor velen 'hoge cultuur', kunst met een grote K. Het is ook een van de meest complexe kunstvormen met grote *impact* op de emoties: een meeslepende mix van de grote thema's van het leven, drama, theater, en vormgeving. Opera is ook een levende kunstvorm, in de voorhoede van de internationale kunst- en cultuurwereld. Toch is opera door die onderdompeling in ervaringen en emoties ook een zeer toegankelijke kunstvorm, **populair bij een breed publiek van alle tijden**. Ook wie voor het eerst opera *live* hoort en ziet wordt al snel meegevoerd.

Daarom wordt juist het **Bredewegfestival** – het culturele buurtfeest op Koningsdag in Amsterdam Oost dat jaarlijks zo'n 40.000 bezoekers trekt - al sinds 25 jaar geopend met **de Opera Op Straat**. Een productie die in meerdere opzichten uniek is. Want dankzij de samenwerking met een aantal culturele partners, Stadsdeel en cultuurfondsen ervaart het brede publiek aan de vooravond van het Festival **de top op operagebied**. Zo maar op straat, voor iedereen toegankelijk. Toptalent krijgt de kans met topprofessionals samen te werken, in een geheel andere context dan gebruikelijk. De Opera Op Straat is daarmee een artistiek interessant en tegelijkertijd laagdrempelig podium geworden waar wereldtop en buurt met elkaar verbonden worden en opera in een geheel nieuwe dimensie gepresenteerd wordt aan een zeer divers publiek.

De operasterren van de toekomst

De Dutch National Opera Academy (masteropleiding van de conservatoria van Amsterdam en Den Haag) laat jaarlijks 6 internationale toptalenten toe. Zij worden begeleid door musici van het Nederlands Philharmonisch Orkest – gevestigd in de buurt en regelmatig te horen in de 'bak' bij De Nationale Opera. Het koor bestaat o.a. uit leden van het koor van De Nationale Opera. Het geheel staat onder leiding van een van de internationale dirigeertalenten die jaarlijks toegelaten worden tot de Nationale Master Orkestdirectie. Gerenommeerde regisseurs en een professioneel productieteam (licht, geluid, theatertechniek) maken van dit alles **een pakkende, publieksgerichte openluchtvoorstelling voor zo'n 3000 mensen op de Bredeweg: de Opera Op Straat**

Waar doen we dat allemaal van ?

Hoewel de Opera Op Straat met een relatief klein budget en met steun van vele vrijwilligers wordt gemaakt is opera maken op dit niveau voor zo'n groot (niet betalend) publiek financieel ieder jaar weer spannend. We willen namelijk geen concessies doen aan de artistieke kwaliteit, en vooral niet aan de impact op het publiek van een zo volledig mogelijke operaproductie. Net als in het theater willen we het talrijke publiek op straat overweldigen met een echt orkest, met

een stevig koor, met professionele theatertechniek en geluidsversterking waardoor iedereen tot in de hoeken van de Bredeweg alles goed kan meebeleven.

De culturele partners dragen bij: zo levert het Nederlands Philharmonisch Orkest in het kader van zijn betrokkenheid in de buurt (NedPhO GO) de musici, het gebruik van de Nedpho Koepel voor repetities, en gebruik van slagwerk, lessenaars en stoelen en orkesttransport. Het Amsterdams Fonds voor de Kunsten, Stadsdeel Oost, private fondsen als VSB, Prins Bernhard Fonds, Rabo Coöperatiefonds en de Stichting Vrienden van het Bredewegfestival wordt ieder jaar om een financiële bijdrage gevraagd. Er is een crowdfundingcampagne, en veel buurtbewoners zetten om niet hun schouders onder de productie (productieteam vanuit het Bredewegfestival en veel vrijwilligers).

'...Zo moet opera zijn !'

(Burgemeester Eberhard van der Laan bij de opening van het 35ste Bredeweg Festival in 2012)

'...Ik moest echt even huilen...'

(een bezoeker van La Bohème, Opera Op Straat 2017)

Producties van de afgelopen jaren:

Carmen – LIVE ! (2018)

Hoe prachtig is het zwervend bestaan,

Als vaderland: het universum

Als wet: de vrije wil !

En vooral, dat ene, dat bedwelmende:

De vrijheid, de vrijheid !

Soldaat Don Jose is geobsedeerd door Carmen, een vrijgevochten zigeunerin die leeft tussen de smokkelaars - het leger moet hen onder de duim houden. De stierenvechter Escamillo dingt ook naar haar hand. De jaloerse Don Jose deserteert en gaat Carmen achterna. In de arena wordt Escamillo toegejuicht door koor *en* publiek – terwijl Carmen haar noodlot tegemoet gaat.

La Bohème – een kerstvertelling (2017)

(Giacomo Puccini- La Bohème)

Vier kunstenaars zitten op een zolderkamertje te koukleumen. Met hun laatste centen willen ze naar de kroeg gaan. Rodolfo blijft achter. Dan klopt het buurmeisje Mimi aan – de start van een van de meest aangrijpende liefdesgeschiedenissen aller tijden.

Liefde is als een zwaluw (2016)

(Giacomo Puccini – La Rondine)

Nooit eerder in Nederland op de planken gebracht – een vergeten 'licht' meesterwerk van Puccini, met bitterzoete ondertoon. Parijs, 1900. De cynische

Magda gelooft niet in echte liefde, ze gaat voor geld en rijkdom. Dan verschijnt de jonge dichter Ruggero. Ze vluchten smoorverliefd naar de zonnige Côte d' Azur, maar de waarheid over Magda's verleden komt toch aan het licht.

De wraak van Batman (2015)

(Johan Strauss – Der Fledermaus)

Twee feestbeesten – in het dagelijks leven keurige zakenlieden - komen als Batman en de Joker 's morgens lallend terug van een gekostumeerd bal. Batman wordt als geintje aan een lantaarnpaal vastgebonden door zijn maat. De volgende ochtend wordt hij zo ontdekt. Hij kan zich nergens meer vertonen, dus smeedt hij een plan om op het feest van Graaf Orlofsky wraak te nemen. Wie is toch die geheimzinnige gemaskerde vrouw die daar de Czardas danst ?

Drama Queens (2014)

(Donizetti- Anna Bolena)

Divorced, beheaded, died, divorced, beheaded, survived: de 6 vrouwen van Hendrik de Achtste hadden het niet makkelijk. De ambitieuze Anna Boleyn tracht Hendrik in te palmen. De geest van Catharina van Aragon – de eerste vrouw – waarschuwt haar. Maar het is te laat. Als de feestklokken luiden voor het derde huwelijk zit Anna in de Tower of London te wachten op haar gruwelijke lot.

Verdi versus Wagner – The Battle (2013)

De bekende tv-show waar iedereen zijn zangtalent kan laten horen. Vanavond met als speciale gast Richard Wagner – de favoriete componist van Willem Alexander en Maxima die de dag erna gekroond zullen worden. Maar dan verschijnt Giuseppe Verdi in levenden lijve op het balkon –wat doet die Duitser hier, hij - Verdi - is toch de componist van het volk ? Iedereen kan zijn Slavenkoor meezingen. Laat er Verdi bij de kroning klinken !